

Metodický pokyn DR SR k vráteniu dane z pridanej hodnoty uplatnenej v cenách tovarov a služieb podľa ustanovení § 55a až § 55g zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov

Zákonom č. 471/2009 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“), sa s účinnosťou od 1.1.2010 okrem iného zmenil spôsob vrátenia dane zahraničným osobám, ktoré nie sú usadené v členskom štáte vrátenia dane, ale ktoré sú usadené v inom členskom štáte EÚ. Uvedená zmena je dôsledkom prijatia **smernice Rady 2008/9/ES** z 12. februára 2008, ktorou sa ustanovujú podrobné pravidlá pre vrátenie dane z pridanej hodnoty ustanovené v smernici 2006/112/ES zdaniteľným osobám, ktoré nie sú usadené v členskom štáte vrátenia dane, ale ktoré sú usadené v inom členskom štáte (ďalej len „smernica Rady 2008/9/ES“). Cieľom nových pravidiel vrátenia dane zahraničným osobám z iných členských štátov je zjednodušiť proces vrátenia dane s využitím moderných technológií (komunikácia prebieha výlučne elektronicky), harmonizáciou pravidiel vo všetkých členských štátoch, skrátením lehoty na vrátenie dane a znížením administratívneho bremena kladeného na zdaniteľné osoby v súvislosti so žiadaním o vrátenie dane v inom členskom štáte. Uvedené pravidlá zároveň ukladajú povinnosť členskému štátu vrátenia dane zaplatiť úroky, ak daň vráti po lehote stanovenej na vrátenie dane.

Nový prístup k problematike vrátenia dane osobám, ktoré nie sú usadené v členskom štáte vrátenia dane, vo väčšej miere vyžaduje aj spoluprácu medzi daňovými orgánmi členského štátu usadenia a členského štátu vrátenia dane, keďže pri novom systéme vrátenia dane sú do tohto procesu zapojené oba členské štáty. V tejto súvislosti bolo v roku 2008 prijaté **nariadenie Rady (ES) č. 143/2008**, ktorým sa mení a dopĺňa **nariadenie Rady (ES) č. 1798/2003**, pokiaľ ide o zavedenie mechanizmov administratívnej spolupráce a výmeny informácií v súvislosti s pravidlami o mieste poskytovania služieb, pravidlami o osobitných režimoch a pravidlami pre vrátenie dane z pridanej hodnoty.

Nové pravidlá upravujú na jednej strane vrátenie dane **zdaniteľným osobám, ktoré nie sú usadené v Slovenskej republike** ako členskom štáte vrátenia dane, ale ktoré sú usadené v inom členskom štáte (t.j. zahraničným osobám z iných členských štátov – úprava v § 55a až § 55e zákona o DPH) a na druhej strane určujú postup **platiteľa dane v tuzemsku**, ktorý žiada o vrátenie dane uplatnenej v cenách tovarov a služieb nakúpených v inom členskom štáte alebo pri tovare, ktorý bol dovezený do iného členského štátu (t.j. platiteľa dane registrovaného podľa § 4 alebo 4b zákona o DPH – úprava v § 55f až § 55g zákona o DPH).

V súvislosti s vrátením dane **zahraničným osobám** z iných členských štátov nedošlo k zmene príslušného správcu dane, Daňový úrad Bratislava I sa aj naďalej zaoberá vrátením dane zahraničným osobám z iných členských štátov, avšak žiadosti o vrátenie dane z iných členských štátov sa od 1.1.2010 akceptujú už len v elektronickej, nie papierovej forme. Najpodstatnejšou zmenou oproti postupu uplatňovanému do 31.12.2009 je v prípade **platiteľa dane** (zdaniteľnej osoby usadenej v tuzemsku) skutočnosť, že žiadosť o vrátenie dane podáva elektronickými prostriedkami prostredníctvom elektronického portálu zriadeného členským štátom usadenia (t.j. prostredníctvom elektronického portálu Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky). Uvedené znamená, že žiadosť o vrátenie dane nie je podávaná platiteľom dane priamo členskému štátu vrátenia dane, ale je podávaná elektronicky členskému štátu usadenia, ktorý ju po overení zasiela následne členskému štátu vrátenia dane.

Zákonom č. **490/2010 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov, sa s **účinnosťou od 1.1.2011** okrem iného čiastočne upravili a spresnili zavedené pravidlá pre vrátenie dane v rámci členských štátov EÚ. Zmeny týkajúce sa vrátenia dane od 1.1.2011 vyplývajú najmä zo **smernice Rady 2010/66/EÚ** zo dňa 14. októbra 2010, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 2008/9/ES a ktorá bola transponovaná do zákona o DPH s účinnosťou od 1.1.2011 (prechodné ustanovenie § 85j ods. 4 zákona o DPH). Hlavným cieľom smernice Rady **2010/66/EÚ** bolo zabezpečiť predĺženie termínu na podanie žiadosti o vrátenie dane za obdobia roku 2009 výnimočne do 31. marca 2011 (pre prijaté aj odoslané žiadosti do členských štátov EÚ).

Ďalšou zmenou od 1.1.2011 týkajúcou sa vrátenia dane, ktorá bola do zákona o DPH doplnená zákonom č. 490/2010 Z.z. je, že do povinných údajov žiadosti o vrátenie dane, ktorú podáva zahraničná osoba z iného členského štátu, sa dopĺňa údaj bližšie určujúci tovar a službu, pri ktorých žiada vrátenie dane (t.j. povinnosť uvádzať „subkód“ pri kóde 9). Ostatné zmeny od 1.1.2011 týkajúce sa pravidiel pre vrátenie dane v rámci členských štátov EÚ majú skôr spresňujúci charakter.

Elektronický systém vrátenia dane z pridanej hodnoty **v rámci členských štátov EÚ** ustanovený v **§ 55a až § 55g** zákona o DPH sa vzťahuje na všetky **žiadosti o vrátenie dane podané po 31.12.2009** (prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. 1. 2010 - § 85h ods. 3 zákona o DPH). To znamená, že tento systém uplatnia žiadatelia o vrátenie dane - zahraničné osoby z iných členských štátov, ako aj platitelia dane, ak žiadosť o vrátenie dane podajú **po 31.12.2009**, aj keď sa faktúry, príp. dovozné doklady vzťahujú na obdobie roku 2009. Pri vybavovaní žiadostí, ktoré boli podané **do 31.12.2009**, sa postupuje podľa pôvodného systému vrátenia dane v súlade s legislatívou príslušného členského štátu vrátenia dane platnou k 31.12.2009.

Podľa prechodného ustanovenia k úpravám účinným od 1.1.2010 (§ 85h ods. 4 zákona o DPH), na žiadosti o vrátenie dane zahraničným osobám **z tretích štátov** za obdobie **do 31.12.2009** sa vzťahujú ustanovenia **§ 56 až 58** zákona o DPH v znení účinnom do 31.12.2009. Vrátenie dane zahraničným osobám **z tretích štátov** za obdobia od 1.1.2010 je upravené v **§ 56 až 58 zákona o DPH** v znení účinnom od 1.1.2010 (tzn. základné princípy zostávajú nezmenené – žiadosť o vrátenie dane sa podáva aj naďalej v papierovej forme a zasiela sa priamo do členského štátu vrátenia dane).

Tento metodický pokyn sa zaoberá postupom pri:

1. vrátení dane **zahraničným osobám, ktoré majú v inom členskom štáte** sídlo, miesto podnikania, prevádzkareň, bydlisko alebo sa v inom členskom štáte obvykle zdržiavajú (§ 55a až § 55e zákona o DPH),
2. podaní žiadosti o vrátenie dane v inom členskom štáte **platiteľom dane** registrovaným podľa § 4 alebo § 4b zákona o DPH (§ 55f až § 55g zákona o DPH).

1. Vrátenie dane zahraničnej osobe z iného členského štátu

Zahraničná osoba, ktorá má v inom členskom štáte sídlo, miesto podnikania, prevádzkareň, bydlisko alebo sa v inom členskom štáte obvykle zdržiava a žiada o vrátenie dane (žiadateľ o vrátenie dane), má nárok na vrátenie dane z tovaru a služby, ktoré jej dodal platiteľ dane v tuzemsku, a nárok na vrátenie dane vyrubenej pri dovoze tovaru v tuzemsku za podmienok a v rozsahu podľa § 55a odsekov 2 až 5 a § 55b až § 55e zákona o DPH.

1.1. Splnenie podmienok u žiadateľ'a o vrátenie dane

Aby **žiadateľ** mohol žiadať o vrátenie dane, musí splniť nasledovné podmienky (§ 55a ods. 2):

- je identifikovaný pre daň v členskom štáte, v ktorom má sídlo, miesto podnikania, prevádzkareň, bydlisko alebo v ktorom sa obvykle zdržiava,
- v období, za ktoré podáva žiadosť o vrátenie dane, nemal v tuzemsku sídlo, miesto podnikania, prevádzkareň ani bydlisko a ani sa v tuzemsku obvykle nezdržiaval,
- v období, za ktoré podáva žiadosť o vrátenie dane, nedodal tovar ani službu v tuzemsku *s výnimkou dodania*
 1. prepravných služieb a s nimi súvisiacich doplnkových služieb, ktoré sú oslobodené od dane podľa § 47 ods. 6, 8, 10 a 12 a § 48 ods. 8¹,
 2. služby a dodania tovaru s inštaláciou alebo montážou, ak je osobou povinnou platiť daň príjemca podľa § 69 ods. 2 a 3²,
 3. tovaru podľa § 13 ods. 1 písm. e) a f), ak je osobou povinnou platiť daň osoba, ktorej je tento tovar dodaný podľa § 69 ods. 9³,
 4. tovaru z tuzemska do iného členského štátu, ktorý bol dovezený z tretieho štátu žiadateľom, ktorý bol zastúpený daňovým zástupcom podľa § 69a,
 5. tovaru v rámci trojstranného obchodu podľa § 45, na ktorom sa zúčastnil ako prvý odberateľ a osobou povinnou platiť daň je druhý odberateľ.

V nadväznosti na zmenu § 13 ods. 1 písm. e) a f) zákona o DPH s účinnosťou od **1.1.2011**, t.j. rozšírenie osobitnej úpravy, ktorá sa vzťahovala na plyn a elektrinu o ďalšie tovary, ktorými sú teplo a chlad, sa slová uvedené v § 55a ods. 2 písm. c) tret'om bode zákona o DPH „zemného plynu a elektriny“ nahradili slovami „**tovaru podľa § 13 ods. 1 písm. e)**“

¹ § 47 ods. 6 zákona o DPH: „Oslobodené od dane sú služby vrátane prepravných a s nimi súvisiacich doplnkových služieb iné ako služby oslobodené od dane podľa § 28 až 41, ktoré sú priamo spojené s vývozom tovaru a s tovarom pod colným opatrením podľa § 18 ods. 2.“

§ 47 ods. 8 zákona o DPH: „Oslobodené od dane je dodanie, oprava, úprava, údržba a nájom námorných plavidiel podľa odseku 7 písm. a) a b), dodanie, oprava, údržba a nájom vybavenia vrátane rybárskej výbavy a dodanie iných služieb nevyhnutne spojených s námornými plavidlami.“

§ 47 ods. 10 zákona o DPH: „Oslobodené od dane je dodanie, oprava, údržba a nájom lietadiel užívaných leteckým dopravcom, ktorý vykonáva prevažne medzinárodnú dopravu za odplatu, dodanie, oprava, údržba a nájom vybavenia inštalovaného alebo používaného v týchto lietadlách a dodanie iných služieb potrebných priamo pre tieto lietadlá alebo ich náklad.“

§ 47 ods. 12 zákona o DPH: „Oslobodené od dane je obstaranie dodania tovarov a služieb podľa odsekov 1 až 11, ak sa obstaranie vykoná v mene a na účet inej osoby, a ďalej je oslobodené od dane obstaranie tovarov a služieb uskutočnené mimo územia Európskej únie, ak sa obstaranie vykoná v mene a na účet inej osoby; oslobodenie od dane sa nevzťahuje na obstaranie služieb cestovného ruchu, ktoré sú dodané v inom ČŠ.“

§ 48 ods. 8 zákona o DPH: „Oslobodené od dane sú služby vzťahujúce sa na dovážaný tovar, ak hodnota týchto služieb je zahrnutá do základu dane podľa § 24.“

² § 69 ods. 2 zákona o DPH: „Zdaniteľná osoba, ktorá má sídlo, miesto podnikania, prevádzkareň alebo bydlisko v tuzemsku, je povinná platiť daň pri službách uvedených v § 16 ods. 1 až 4, 10 a 11 a pri tovare dodanom s inštaláciou alebo montážou, ktoré jej dodala zahraničná osoba z iného členského štátu alebo zahraničná osoba z tretieho štátu, ak miesto dodania služby alebo tovaru je v tuzemsku (znenie platné od 1.1.2011).“

§ 69 ods. 3 zákona o DPH: „Zdaniteľná osoba a právnická osoba, ktorá nie je zdaniteľnou osobou a je registrovaná pre daň podľa § 7, sú povinné platiť daň pri službe dodanej zahraničnou osobou z iného členského štátu alebo zahraničnou osobou z tretieho štátu, ak je miesto dodania služby podľa § 15 ods. 1 v tuzemsku.“

³ § 69 ods. 9 zákona o DPH: „Platiteľ alebo osoba registrovaná pre daň podľa § 7 alebo 7a, ktorej je dodaný tovar podľa § 13 ods. 1 písm. e) a f), je povinný platiť daň pri tomto tovare, ak je dodaný zahraničnou osobou.“

a f)“. V súvislosti s nahradením uvedených slov v citovanom ustanovení zákona o DPH, došlo s účinnosťou od 1.1.2011 **k rozšíreniu výnimky** uvedenej v § 55a ods. 2 zákona o DPH pre žiadateľov o vrátenie dane z iných členských štátov EÚ.“

Príklad:

Zahraničná osoba identifikovaná pre daň z pridanej hodnoty v Rakúsku prijala v marci 2010 od slovenského platiteľa dane stavebné práce na nehnuteľnosti nachádzajúcej sa na Slovensku a následne uvedené stavebné práce dodala slovenskej spoločnosti – zdaniteľnej osobe, ktorá má sídlo, miesto podnikania, prevádzkareň alebo bydlisko v tuzemsku. Zahraničná osoba si žiada vrátenie dane zo služieb, ktoré jej boli dodané od slovenského platiteľa dane, podaním žiadosti na Daňový úrad Bratislava I.

Keďže je splnená podmienka § 55a ods. 2 písm. c) bod 2 zákona o DPH, zahraničná osoba má nárok na vrátenie dane a Daňový úrad Bratislava I žiadanú sumu dane z pridanej hodnoty vráti.

Ak by zahraničná osoba dodala stavebné práce na nehnuteľnosti nachádzajúcej sa na Slovensku pre českú spoločnosť, ktorá nemá v tuzemsku sídlo, miesto podnikania, prevádzkareň alebo bydlisko, Daňový úrad Bratislava I by jej žiadanú sumu dane z pridanej hodnoty nevrátil, pretože v takom prípade by nebolo možné preniesť daňovú povinnosť na príjemcu služby podľa § 69 ods. 2 zákona o DPH (tzn. nebola by splnená podmienka uvedená v § 55a ods. 2 písm. c) bod 2 zákona o DPH). V takom prípade by zahraničná osoba z Rakúska bola povinná podať žiadosť o registráciu pre daň podľa § 5 zákona o DPH pred začatím vykonávania činnosti, ktorá je predmetom dane, t.j. pred začatím dodávania stavebných prác českej spoločnosti. Daň z pridanej hodnoty uplatnenú slovenským platiteľom dane by si zahraničná osoba z Rakúska mohla odpočítať prostredníctvom podaného daňového priznania v tuzemsku.

1.2 Nárok na vrátenie dane u žiadateľa o vrátenie dane

Podľa § 55a ods. 3 zákona o DPH **má žiadateľ nárok** na vrátenie dane, ak **uskutočňuje zdaniteľné obchody, pri ktorých vzniká právo na odpočítanie dane** v členskom štáte, v ktorom má sídlo, miesto podnikania, prevádzkareň, bydlisko alebo v ktorom sa obvykle zdržiava. Ak žiadateľ uskutočňuje v členskom štáte, v ktorom má sídlo, miesto podnikania, prevádzkareň, bydlisko alebo v ktorom sa obvykle zdržiava, **zdaniteľné obchody, pri ktorých môže odpočítať daň, a súčasne zdaniteľné obchody, pri ktorých nemôže odpočítať daň, má nárok na vrátenie pomernej výšky dane**, ktorú vypočíta **podľa pravidiel platných v členskom štáte, v ktorom má sídlo**, miesto podnikania, prevádzkareň, bydlisko alebo v ktorom sa obvykle zdržiava.

Príklad:

Zahraničná osoba so sídlom v Českej republike, ktorá vykonáva v prevažnej miere finančné činnosti oslobodené od dane a v malej miere zdaňované činnosti, sa v septembri 2010 zúčastnila v Slovenskej republike na vzdelávacom školení organizovanom platiteľom dane. Platiteľ dane v súlade so zákonom o DPH platným v Slovenskej republike uplatnil na poskytnutú vzdelávaciu službu 19 % DPH. Keďže podľa platného zákona o DPH v Českej republike si zahraničná osoba môže odpočítať daň len v pomernej výške, ktorá zodpovedá zdaňovaným činnostiam, má právo žiadať o vrátenie dane z poskytnutej vzdelávacej služby na Slovensku len v pomernej výške.

Žiadateľ má podľa § 55a ods. 4 zákona o DPH nárok na vrátenie dane, ak by takáto daň bola odpočítateľná podľa § 49 zákona o DPH.

Podľa § 49 ods. 7 zákona o DPH účinného do 31.12.2009 platiteľ dane nemohol, okrem iného, odpočítať daň pri kúpe a nájme osobného automobilu, pričom osobným automobilom sa na účely zákona o DPH rozumie motorové vozidlo registrované v kategórii M1. Platiteľ dane taktiež nemohol odpočítať daň pri kúpe príslušenstva osobného automobilu vrátane jeho montáže.

Zákon č. 563/2009 Z. z. účinný od 1.1.2010 mení ustanovenie § 49 ods. 7 zákona o DPH v tom zmysle, že **odstraňuje obmedzenie odpočítania dane** pri nákupe a nájme osobného automobilu v kategórii M1 a rovnako odstraňuje obmedzenie odpočítania dane pri nákupe príslušenstva osobného automobilu vrátane jeho montáže.

V § 49 ods. 7 zákona o DPH účinného od 1.1.2010 zostalo **obmedzenie odpočítania dane pri kúpe tovarov a služieb na účely pohostenia a zábavy a pri prechodných položkách podľa § 22 ods. 3**. Ak si žiadateľ o vrátenie dane nárokuje na vrátenie dane z tovarov a služieb uvedených v § 49 ods. 7 zákona o DPH, nevzniká mu nárok na vrátenie dane.

Problematika týkajúca sa obmedzenia práva na odpočítanie dane podľa § 49 ods. 7 zákona o DPH v nadväznosti na uvádzane kódov, príp. bližšie určujúcich kódov v žiadosti o vrátenie dane je bližšie riešená v časti „1.3.1 Náležitosti žiadosti“ tohto metodického pokynu.“

Podľa § 55a ods. 5 zákona o DPH žiadateľ **nemá nárok na vrátenie dane, ktorú dodávateľ neuplatnil v súlade so zákonom o DPH, a dane uplatnenej pri tovare, ktorý je alebo môže byť oslobodený od dane podľa § 43 alebo § 47 ods. 2⁴** zákona o DPH. Ak žiadateľ uplatňuje osobitnú úpravu uplatňovania dane pre cestovné kancelárie, nemá nárok na vrátenie dane pri službách cestovného ruchu.

Príklad:

Platiteľ dane poskytol službu - školenie v máji 2011 zdaniteľnej osobe so sídlom v Maďarsku, pričom aj samotné školenie sa uskutočnilo v Maďarsku. Platiteľ dane vystavil pre maďarskú spoločnosť faktúru so slovenskou daňou z pridanej hodnoty a maďarská spoločnosť žiadala o vrátenie dane podaním žiadosti o vrátenie dane Daňovému úradu Bratislava I. Daňový úrad Bratislava I zahraničnej osobe z Maďarska daň nevráti, pretože v zmysle § 15 ods. 1 zákona o DPH účinného v roku 2011 miestom dodania vzdelávacích služieb iných ako služieb spočívajúcich v poskytnutí práva na vstup na tieto podujatia pre zdaniteľnú osobu je miesto, kde má táto osoba sídlo alebo miesto podnikania, alebo prevádzkareň, t.j. v Maďarsku a platiteľ dane neuplatnil daň v súlade so zákonom o DPH, pretože pri tejto dodávke nemala byť uplatnená sadzba dane platná v tuzemsku.

1.3 Žiadosť o vrátenie dane a jej náležitosti

Podľa § 55b ods. 1 zákona o DPH žiadateľ uplatňuje nárok na vrátenie dane **podaním žiadosti** o vrátenie dane v **elektronickej** forme prostredníctvom **elektronického** portálu v členskom štáte, v ktorom má sídlo, miesto podnikania, prevádzkareň, bydlisko alebo

⁴ § 43 zákona o DPH: Oslobodenie od dane pri dodaní tovaru z tuzemska do iného členského štátu

§ 47 ods. 2 zákona o DPH: Oslobodenie od dane pri vývoze tovaru a služieb, keď je preprava tovaru vykonaná kupujúcim alebo na jeho účet

v ktorom sa obvykle zdržiava. Žiadosť o vrátenie dane sa podáva **najneskôr do 30. septembra kalendárneho roka, ktorý nasleduje po období**, za ktoré sa uplatňuje nárok na vrátenie dane.

Z uvedeného vyplýva, že žiadosti o vrátenie dane sa vo všeobecnosti podávajú členskému štátu usadenia najneskôr do 30. septembra kalendárneho roka, ktorý nasleduje po období vrátenia dane (uvedené vyplýva aj z článku 15 ods. 1 smernice Rady 2008/9/ES). Žiadosti za rok 2009 mali byť teda podané do 30. septembra 2010. Nedostatočná pripravenosť portálov daňových správ v členských štátoch na prijímanie žiadostí elektronickým spôsobom si vyžiadala **predĺženie lehoty na podanie žiadostí za obdobie roku 2009 výnimočne do 31. marca 2011.**

Podľa poslednej vety uvedenej v § 55b ods. 1 zákona o DPH Daňový úrad Bratislava I **bezodkladne** elektronickými prostriedkami oznámi žiadateľovi **dátum prijatia žiadosti** o vrátenie dane. Dátum prijatia žiadosti o vrátenie dane je deň, kedy Daňový úrad Bratislava I ako kompetentný orgán v štáte vrátenia dane prijme žiadosť o vrátenie dane od príslušného orgánu členského štátu usadenia žiadateľa. To znamená, že dátumu „prijatia“ žiadosti v členskom štáte vrátenia dane predchádza dátum „podania“ žiadosti v elektronickej forme na elektronickom portáli v členskom štáte usadenia. Členský štát usadenia žiadateľa má v súlade s **článkom 34a nariadenia Rady č. 143/2008, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Rady č. 1798/2003, 15-dňovú lehotu** na elektronické zaslanie žiadosti príslušným orgánom dotknutého členského štátu vrátenia dane s potvrdením, že žiadateľ o vrátenie dane je zdaniteľnou osobou na účely dane z pridanej hodnoty a že identifikačné alebo registračné číslo, ktoré táto osoba uviedla, je platné na obdobie vrátenia dane.

Dňom prijatia žiadosti z iného členského štátu Daňovým úradom Bratislava I (prostredníctvom elektronickej podateľne) **začínajú plynúť lehoty** určené zákonom o DPH v oblasti vrátenia dane, predovšetkým lehoty na oznámenie rozhodnutia o žiadosti o vrátenie dane, lehoty na vrátenie dane žiadateľovi alebo lehoty na dodatočné/d'alsie dodatočné informácie.

1.3.1 Náležitosti žiadosti o vrátenie dane

Žiadosť o vrátenie dane musí podľa § 55b ods. 2 zákona o DPH obsahovať:

- a) priezvisko a meno alebo názov žiadateľa a adresu jeho sídla, miesta podnikania, prevádzkarne, bydliska alebo miesta, kde sa obvykle zdržiava,
- b) elektronickú adresu žiadateľa,
- c) opis podnikateľskej činnosti žiadateľa, pre ktorú tovar a služby nadobudol, uvedením zodpovedajúceho číselného kódu podľa osobitného predpisu, ktorým je Nariadenie Rady (EHS) č. 3037/90 z 9. októbra 1990 o štatistickej klasifikácii ekonomických činností v Európskom spoločenstve (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 2/zv. 4) v platnom znení,
- d) obdobie podľa § 55c ods.1 zákona o DPH, na ktoré sa žiadosť vzťahuje,
- e) vyhlásenie žiadateľa, že spĺňa podmienku podľa § 55a ods. 2 písm. c) zákona o DPH, t.j. že v období, za ktoré podáva žiadosť o vrátenie dane, nedodal tovar ani službu v tuzemsku s výnimkami uvedenými v tomto ustanovení,
- f) identifikačné číslo pre daň žiadateľa alebo jeho daňové registračné číslo pridelené v inom členskom štáte,
- g) údaje o bankovom účte žiadateľa vrátane medzinárodného bankového čísla účtu (IBAN) a medzinárodného kódu banky (BIC).

Okrem vyššie uvedených náležitostí **musí podľa § 55b ods. 3 zákona o DPH žiadosť o vrátenie dane obsahovať údaje z každej faktúry o dodaní tovaru alebo služby a z každého dovozného dokladu**, z ktorých žiadateľ žiada vrátenie dane, a to:

- a) priezvisko a meno alebo názov dodávateľa a adresu jeho sídla, miesta podnikania, prevádzkarne, bydliska alebo miesta, kde sa obvykle zdržiava,
- b) identifikačné číslo pre daň dodávateľa pridelené v tuzemsku okrem dovozu tovaru,
- c) dátum vyhotovenia faktúry, číslo faktúry a dátum a číslo dovozného dokladu,
- d) základ dane a sumu dane z pridanej hodnoty v eurách,
- e) výšku odpočítateľnej dane podľa § 55a ods. 3 a 4 zákona o DPH,
- f) v prípade potreby pomernú výšku odpočítateľnej dane podľa § 55a ods. 3 zákona o DPH vyjadrenú v percentách,
- g) číselný kód podľa § 55b ods. 4, ktorý prislúcha nadobudnutému tovaru a službe, a pri použití číselného kódu 10 druh nadobudnutého tovaru a služby,
- h) **bližšie určujúci kód** podľa osobitného predpisu (Nariadenie Komisie č. 1174/2009) **pri použití číselného kódu 9** podľa § 55b ods. 4 písm. i) zákona o DPH.

Poznámka: Ak cestovný lístok vydaný prevádzkovateľom hromadnej dopravy osôb neobsahuje identifikačné číslo pre daň dodávateľa pridelené v tuzemsku, žiadateľ z iného členského štátu nemá nárok na vrátenie dane.

Z dôvodu zjednotenia a zjednodušenia postupov v oblasti vrátenia dane v rámci členských štátov boli prijaté **nasledovné číselné kódy, ktorými sa vyjadruje druh nadobudnutého tovaru a služieb (§ 55b ods. 4 zákona o DPH):**

- a) pohonná látka – číselný kód 1
- b) nájom dopravných prostriedkov – číselný kód 2
- c) výdavky týkajúce sa dopravných prostriedkov s výnimkou tých, ktoré súvisia s tovarom a službami podľa písmen a) a b) – číselný kód 3
- d) poplatky za užívanie ciest a diaľnic – číselný kód 4
- e) cestovné náklady týkajúce sa osobnej dopravy – číselný kód 5
- f) ubytovacie služby – číselný kód 6
- g) jedlá, nápoje a reštauračné služby – číselný kód 7
- h) vstupné na veľtrhy a výstavy – číselný kód 8
- i) výdavky na luxusné predmety, pohostenie, zábavu a reprezentáciu – číselný kód 9
- j) iné tovary a služby ako sú uvedené v písmenách a) až i) – číselný kód 10 (v prípade číselného kódu 10 je potrebné uviesť druh tovaru a služby v jazyku štátu vrátenia dane, t.j. v slovenskom jazyku).

Povinnosť žiadateľa **uvádzať** v žiadosti o vrátenie dane vyššie uvedené **číselné kódy** (1-10) na označenie druhu nadobudnutého tovaru a služieb vyplýva z článku 9 ods. 1 smernice Rady 2008/9/ES. Zároveň je v článku 9 ods. 2 tejto smernice uvedené, že členský štát vrátenia dane **môže požadovať**, aby žiadateľ poskytol **d'alsie informácie vo forme elektronických kódov** v súvislosti s každým kódom uvedeným v článku 9 ods. 1, pokiaľ sú tieto informácie nevyhnutné z dôvodu akýchkoľvek obmedzení práva na odpočítanie dane podľa smernice 2006/112/ES tak, ako sa uplatňuje v členskom štáte vrátenia dane, alebo pokiaľ sú nevyhnutné pre vykonávanie príslušnej výnimky, ktorá je udelená členskému štátu vrátenia dane podľa článkov 395 alebo 396 uvedenej smernice. Aj za týmto účelom Európska Komisia prijala **nariadenie Komisie (ES) č. 1174/2009**, ktorým sa stanovujú pravidlá

vykonávania článkov 34a a 37 nariadenia Rady (ES) č. 1798/2003, pokiaľ ide o daň z pridanej hodnoty podľa smernice Rady 2008/9/ES. Podľa článku 34a nariadenia Rady č. 1798/2003 príslušné orgány každého členského štátu vrátenia dane **elektronicky oznámia** príslušným orgánom ostatných členských štátov akékoľvek informácie, ktoré od nich vyžadujú v súlade s článkom 9 ods. 2 smernice 2008/9/ES. Podľa článku 1 nariadenia Komisie č. 1174/2009, ak členský štát vrátenia dane oznámi iným členským štátom, že požaduje ďalšie informácie vo forme elektronických kódov, **na prenos týchto informácií sa použijú kódy uvedené v prílohe** k Nariadeniu Komisie č. 1174/2009. V prílohe uvedeného nariadenia je teda uvedený **zoznam všetkých elektronických kódov** (kódov, subkódov a sub-subkódov), ktoré členské štáty **môžu použiť pri uplatňovaní článku 9** smernice 2008/9/ES, avšak bez bližšej špecifikácie podľa jednotlivých členských štátov. Uvedené kódy vypracoval Stály výbor pre administratívnu spoluprácu (SCAC) na základe informácií požadovaných členskými štátmi.

Od zavedenia elektronického systému vrátenia dane **do 31.12.2010** Slovenská republika ako štát vrátenia dane striktno vyžadovala v žiadosti o vrátenie dane **len uvádzanie kódov** (1-10) podľa § 55b ods. 4 zákona o DPH (článok 9 ods. 1 smernice 2008/9/ES). **S účinnosťou od 1.1.2011** sa nadväzne na článok 9 ods. 2 smernice 2008/9/ES **do povinných náležitostí žiadosti o vrátenie dane**, ktorú podáva žiadateľ z iného členského štátu, dopĺňa **údaj bližšie určujúci tovar a službu** pri použití číselného kódu 9 (od 1.1.2011 sa táto zmena ustanovila v § 55b ods. 3 písm. **h**) zákona o DPH). Povinnosť žiadateľa z iného členského štátu uvádzať s účinnosťou od 1.1.2011 v žiadosti o vrátenie dane bližšie určujúci kód práve pri kóde 9 **vyplýva z obmedzenia práva na odpočítanie dane v Slovenskej republike** uvedeného v § 49 ods. 7 zákona o DPH pri kúpe tovarov a služieb na účely pohostenia a zábavy. **Bližšie určujúcimi kódmi ku kódu 9** (výdavky na luxusné predmety, pohostenie, zábavu a reprezentáciu), ktoré žiadatelia o vrátenie dane z iných členských štátov použijú pri vyplňaní žiadosti o vrátenie dane do SR **sú**: 9.1. Nákup alkoholu, 9.2. Nákup tabakových výrobkov, 9.3. Výdavky na recepcie a reprezentáciu (9.3.1. Na reklamné účely, 9.3.2. Nie na reklamné účely), 9.4. Výdavky na rekreačné plavidlá, 9.5. Výdavky na umelecké diela, zberateľské predmety a starožitnosti, 9.6. Výdavky na luxusné predmety, zábavu a reprezentáciu, 9.7. Výdavky na luxusné predmety, zábavu a reprezentáciu, ktoré nie sú uvedené v položkách 9.1., 9.2. a 9.3.

Ak žiadateľ o vrátenie dane z iného členského štátu neuvedie v žiadosti o vrátenie dane všetky informácie požadované podľa článkov 8, 9 a 11 smernice 2008/9/ES t.j. všetky povinné náležitosti žiadosti o vrátenie dane (§ 55b ods. 2 až 4 zákona o DPH), členský štát usadenia by takúto žiadosť o vrátenie dane nemal považovať ani za podanú.

Aktualizovaná tabuľka elektronických kódov (kódov, subkódov a sub-subkódov), **ktoré vyžadujú jednotlivé členské štáty EÚ** je dostupná žiadateľom o vrátenie dane priamo [v Aplikácii](#) na podávanie žiadostí o vrátenie dane.

Okrem uvedenej tabuľky elektronických kódov, je zverejnený aj priebežne aktualizovaný **Orientačný zoznam podmienok členských štátov EÚ v oblasti vrátenia dane**, ktorý definuje podmienky jednotlivých členských štátov pri vybraných článkoch smernice Rady 2008/9/ES (napr. vyžadovanie kópie faktúr, vyžadovanie subkódov, obdobie vrátenia dane, použitie jazyku, možnosti zastupovania pri vrátení dane), ktorý sa nachádza na [Internetovej stránke](#) daňovej správy www.drsr.sk v časti Daňové informácie/Vrátenie DPH/Podanie žiadosti.

Podľa § 55b ods. 5 zákona o DPH, ak je základ dane vo faktúre alebo dovoznom doklade **1000 eur a viac** alebo vo faktúre o kúpe pohonných látok **250 eur a viac**, **žadateľ je povinný spolu so žiadosťou o vrátenie dane elektronickými prostriedkami predložiť kópiu faktúry alebo dovozného dokladu**. Uvedená požiadavka Slovenskej republiky (ako štátu vrátenia dane) je v súlade s článkom 10 smernice 2008/9/ES, podľa ktorého členský štát vrátenia dane môže požadovať od žiadateľa elektronické predkladanie faktúr nad limit uvedený v tomto článku. Podľa dostupných informácií, túto možnosť danú smernicou 2008/9/ES nevyužívajú všetky členské štáty EÚ.

Ak celkový objem dát priložených k žiadosti o vrátenie dane presiahne po kompresii 5 MB, bolo členskými štátmi dohodnuté, že **hraničný limit na objem zasielaných dát je 5 MB** na jeden členský štát na jedno obdobie. Preto je možné, aby **žadatelia priložili k žiadosti len faktúry s najvyššou sumou dane** do hraničného limitu 5 MB. Ak žiadateľ priloží len faktúry s najvyššou sumou dane do hraničného limitu 5 MB, Daňový úrad Bratislava I **požiada o dodatočné informácie** a vyžiada si chýbajúce doklady od žiadateľa v súlade s ustanovením § 55d ods. 1 a 2 zákona o DPH. V prípade potreby získania informácií od príslušných orgánov členského štátu, v ktorom je žiadateľ usadený, príp. od iných osôb, je možné, aby Daňový úrad Bratislava I uvedené informácie získal prostredníctvom **Oddelenia medzinárodnej administratívnej spolupráce (CLO)** Daňového riaditeľstva SR, Banská Bystrica.

Údaje v žiadosti o vrátenie dane a ďalšie požadované informácie uvádza žiadateľ o vrátenie dane **v slovenskom jazyku** (§ 55b ods. 6 zákona o DPH).

1.3.2 Obdobie, za ktoré sa žiadosť o vrátenie dane podáva

Podľa § 55c ods. 1 zákona o DPH žiadosť o vrátenie dane podáva žiadateľ za obdobie najviac jedného kalendárneho roka a suma dane, ktorej vrátenie žiada, musí byť najmenej 50 eur. Žiadosť o vrátenie dane môže podať žiadateľ aj za obdobie kratšie ako jeden kalendárny rok, ale nie kratšie ako tri kalendárne mesiace (ľubovoľné 3 kalendárne mesiace, napr. február – apríl 2010, t.j. nielen zodpovedajúce presne kalendárnemu štvrtroku), ak suma dane, ktorej vrátenie žiada, je najmenej 400 eur. Vrátenie dane sa môže vzťahovať aj na obdobie kratšie ako tri kalendárne mesiace, ak toto obdobie predstavuje zvyšok kalendárneho roka a suma dane, ktorej vrátenie sa žiada, je najmenej 50 eur.

Príklad:

Žiadateľ z iného členského štátu podal žiadosť o vrátenie dane za obdobie apríl 2009, čiže za obdobie kratšie ako tri kalendárne mesiace a suma žiadanej dane bola 1000 eur. Daňový úrad Bratislava I vydal rozhodnutie o zamietnutí žiadosti z dôvodu, že bolo porušené ustanovenie § 55c ods. 1 zákona o DPH, v zmysle ktorého sa žiadosť o vrátenie dane môže podať za obdobie kratšie ako jeden kalendárny rok, ale nie kratšie ako tri kalendárne mesiace. Žiadateľ z iného členského štátu následne podal ďalšiu žiadosť o vrátenie dane, do ktorej zahrnul faktúry týkajúce sa celého kalendárneho roka 2009 spolu s faktúrami z mesiaca apríl 2009, teda z obdobia, za ktoré mu Daňový úrad Bratislava I daň nevrátil. Daňový úrad Bratislava I posudzuje predloženú žiadosť o vrátenie dane za obdobie kalendárneho roka 2009 samostatne a neprihliada na predchádzajúcu žiadosť o vrátenie dane, ktorá bola zamietnutá.

Príklad:

Žiadateľ z iného členského štátu si podal žiadosť o vrátenie dane za obdobie január až apríl 2009 a suma žiadanej dane bola 100 €. Daňový úrad Bratislava I vydal rozhodnutie o zamietnutí žiadosti z dôvodu, že bolo porušené ustanovenie § 55c ods. 1 zákona o DPH, v zmysle ktorého sa žiadosť o vrátenie dane môže podať za obdobie kratšie ako jeden kalendárny rok, ale nie kratšie ako tri kalendárne mesiace, ak suma dane, ktorej vrátenie sa žiada, je najmenej 400 €. Žiadateľ z iného členského štátu si následne podal ďalšiu žiadosť o vrátenie dane, ktorá sa týkala celého kalendárneho roka 2009 a predložil rovnaké faktúry ako k predchádzajúcej žiadosti. Suma žiadanej dane bola 100 €. Daňový úrad Bratislava I posudzuje predloženú žiadosť o vrátenie dane za obdobie kalendárneho roka 2009 samostatne a neprihliada na predchádzajúcu žiadosť o vrátenie dane, ktorá bola zamietnutá.

Žiadosť o vrátenie dane sa vzťahuje na (§ 55c ods. 2 zákona o DPH):

- a) kúpu tovarov a služieb, ktoré boli fakturované počas obdobia, na ktoré sa žiadosť o vrátenie dane vzťahuje, ak daňová povinnosť vznikla pred vyhotovením faktúry alebo v čase vyhotovenia faktúry, alebo v súvislosti s ktorými daňová povinnosť vznikla počas obdobia, na ktoré sa žiadosť o vrátenie dane vzťahuje, ak kúpa bola fakturovaná pred vznikom daňovej povinnosti,
- b) dovoz tovaru, ktorý sa uskutočnil počas obdobia, na ktoré sa žiadosť o vrátenie dane vzťahuje.

Žiadosť o vrátenie dane sa môže vzťahovať aj na faktúry alebo dovozné doklady, ktoré nie sú zahrnuté do predchádzajúcich žiadostí o vrátenie dane a týkajú sa transakcií, ktoré sa uskutočnili počas obdobia príslušného kalendárneho roka (§ 55c ods. 3 zákona o DPH). Ustanovenie § 55c ods. 3 bolo do zákona o DPH transponované z článku 14 ods. 2 smernice 2008/9/ES. Uvedené ustanovenie umožňuje žiadateľom o vrátenie dane do žiadosti o vrátenie dane zahrnúť okrem transakcií podľa § 55c ods. 2 zákona o DPH aj faktúry alebo dovozné doklady, ktoré neboli zahrnuté do predchádzajúcich žiadostí o vrátenie dane a týkajú sa transakcií, ktoré sa uskutočnili počas príslušného kalendárneho roka. Vzhľadom na nie úplne jednoznačné znenie uvedené v tomto článku je prístup jednotlivých členských štátov pri uplatňovaní článku 14 ods. 2 smernice 2008/9/ES rôzny.

Uvedené ustanovenie zákona o DPH sa vzťahuje na tých žiadateľov o vrátenie dane, ktorí podávajú žiadosti o vrátenie dane za obdobia kratšie ako kalendárny rok. Uvedené ustanovenie umožňuje žiadateľovi o vrátenie dane do žiadosti o vrátenie dane za príslušné obdobie zahrnúť aj tzv. „zabudnuté“ faktúry z predchádzajúceho obdobia pod podmienkou, že uvedené faktúry, príp. dovozné doklady neboli zahrnuté do predchádzajúcich žiadostí a pod podmienkou, že sa týkajú obdobia príslušného kalendárneho roka, za ktoré sa podáva žiadosť o vrátenie dane. To znamená, že aby faktúra, príp. dovozný doklad mohol byť zahrnutý do žiadosti o vrátenie dane podľa ustanovenia § 55c ods. 3 zákona o DPH, musí byť vyhotovený v príslušnom kalendárnom roku, ktorého sa žiadosť o vrátenie dane týka.

Napríklad do žiadosti o vrátenie dane podanej za IV. štvrťrok 2010, je možné zahrnúť aj faktúry príp. dovozné doklady z I., II., alebo III. štvrťroka 2010. Do uvedenej žiadosti nie je možné zahrnúť faktúry napr. zo IV. štvrťroka 2009, pretože uvedené faktúry neboli vyhotovené v kalendárnom roku, ktorého sa žiadosť týka, ale boli vyhotovené v predchádzajúcom kalendárnom roku.

Poznámka: Daňové riaditeľstvo SR požiadalo členské štáty o poskytnutie informácie ohľadom uplatňovania článku 14 ods. 2 smernice 2008/9/ES. Z predložených stanovísk Lotyšska, Fínska, Českej republiky, Maďarska a Dánska vyplýva, že neumožňujú vrátenie dane z dokladov vyhotovených v kalendárnych rokoch predchádzajúcich kalendárnemu roku, za ktorý je podávaná žiadosť o vrátenie dane.

Príklad:

Český podnikateľ identifikovaný pre daň v Českej republike podal v januári 2010 žiadosť o vrátenie dane za obdobie január až jún 2009, kde si uplatňoval nárok na vrátenie dane z nákupu tovaru a služieb v Slovenskej republike vo výške 550 eur. Uvedená suma predstavovala daň z pridanej hodnoty z troch faktúr, ktoré boli vyhotovené slovenskými platiteľmi dane v uvedenom období. Daňový úrad Bratislava I uvedenú žiadosť preveril a požadovanú sumu dane vrátil žiadateľovi v stanovenej lehote. V júni 2010 podal český podnikateľ ďalšiu žiadosť, ktorou si nárokoval vrátenie dane za zvyšné mesiace júl až december 2009. Zároveň zistil, že za obdobie január až jún 2009, za ktoré mu už daň bola vrátená, zabudol v žiadosti o vrátenie dane podanej v januári 2010 uviesť faktúru za nákup služieb v apríli 2009 vo výške 100 eur. V takomto prípade zahrnul faktúru z apríla 2009 do žiadosti, ktorú podal za obdobie júl až december 2009.

Ak žiadateľ **po podaní žiadosti o vrátenie dane** (v ktorej žiadal o vrátenie pomernej výšky dane) **upraví odpočítateľnú časť dane** podľa zákona platného v členskom štáte žiadateľa, **žadateľ je povinný opraviť sumu dane**, o ktorej vrátenie žiadal, alebo sumu dane, ktorá sa mu už vrátila (§ 55c ods. 4 zákona o DPH).

Opravu podľa vyššie uvedeného odseku vykoná žiadateľ **v žiadosti o vrátenie dane vzťahujúcej sa na obdobie kalendárneho roka, ktorý nasleduje po kalendárnom roku**, za ktorý žiadateľ žiadal vrátenie dane. V prípade, ak žiadateľ **za obdobie kalendárneho roka, ktorý nasleduje** po kalendárnom roku, za ktorý žiadal vrátenie dane, **nepodáva žiadosť** o vrátenie dane, **opravu dane** podľa vyššie uvedeného odseku **vykoná v samostatnom vyhlásení** podanom prostredníctvom elektronického portálu v členskom štáte, v ktorom má sídlo, miesto podnikania, prevádzkareň, bydlisko alebo v ktorom sa obvykle zdržiava. Z uvedeného vyplýva, že opravu dane (ak je ju potrebné vykonať) má žiadateľ o vrátenie dane z iného členského štátu vykonať v žiadosti o vrátenie dane podanej za nasledujúce obdobie, a len ak žiadosť o vrátenie dane za nasledujúci kalendárny rok nepodáva, potom opravu dane vykoná prostredníctvom samostatného vyhlásenia o oprave dane.

Príklad:

Podnikateľ z Maďarska identifikovaný pre daň v Maďarsku vykonáva vo svojom členskom štáte zdaňované činnosti s nárokom na odpočítanie dane a aj oslobodené činnosti bez nároku na odpočítanie dane. Z tohto dôvodu má nárok na odpočítanie dane vo svojom členskom štáte len v pomernej výške t.j. 80 % v roku 2009. V roku 2009 sa podnikateľ z Maďarska zúčastnil na výstave na Slovensku, kde mu bol dodaný tovar (elektrina), pri ktorom bola uplatnená daň z pridanej hodnoty vo výške 70 eur. Žiadateľ podal v decembri 2009 žiadosť o vrátenie dane za rok 2009 a žiadal o vrátenie dane v pomernej výške t.j. 80 % zo sumy 70 eur, čo predstavovalo 56 eur. Uvedenú sumu Daňový úrad Bratislava I vrátil žiadateľovi v stanovenej lehote.

V roku 2010 podnikateľ z Maďarska neuskutočnil žiadne nákupy tovarov a služieb a ani dovoz v Slovenskej republike, z ktorých by žiadal vrátenie dane, a preto v decembri 2010 podal samostatné vyhlásenie, v ktorom vykonal opravu dane vzťahujúcu sa k roku 2009 vzhľadom k tomu, že jeho skutočný nárok na odpočítanie dane v členskom štáte usadenia,

t.j. v Maďarsku bol vo výške 90 % a nie 80 % ako pôvodne deklaroval. Jeho skutočný nárok na vrátenie dane predstavoval teda výšku 63 eur, t.j. 90 % zo sumy 70 eur. Daňový úrad Bratislava I na základe uvedeného vyhlásenia vydal rozhodnutie a vrátil rozdiel medzi vrátenou sumou dane a skutočným nárokom t.j. 7 eur (63 – 56 eur) v lehote rovnakej, ako je stanovená pre rozhodovanie o žiadosti o vrátenie dane.

1.3.3 Zastupovanie žiadateľa o vrátenie dane

S účinnosťou od **1.1.2011** sa do § 55b zákona o DPH dopĺňa nový odsek 7, v zmysle ktorého, ak sa žiadateľ o vrátenie dane dá zastupovať zástupcom, **na zástupcu sa nevzťahuje ustanovenie osobitného predpisu**, ktorým je ustanovenie § 10 ods. 2 zákona o správe daní. Z uvedeného vyplýva, že s účinnosťou od 1.1.2011 sa v súlade s požiadavkou Európskej komisie umožňuje jednému zástupcovi zastupovať aj viacero daňových subjektov (žiadateľov) pri vrátení dane zahraničnej osobe z iného členského štátu, a preto sa v zákone o DPH (§ 55b ods. 7) **vylučuje** úprava podľa zákona o správe daní.

Ak žiadateľ o vrátenie dane splnomocní na konanie o vrátení dane zástupcu, žiadosť vyplní za žiadateľa zástupca a v časti „zástupca“ uvedie svoje identifikačné údaje. V prípade, že Daňový úrad Bratislava I, v súvislosti s podanou žiadosťou o vrátenie dane požaduje ďalšie informácie, koná vo veci so zástupcom žiadateľa o vrátenie dane.

1.3.4 Lehota na vrátenie dane

Podľa § 55d ods. 1 zákona o DPH Daňový úrad Bratislava I oznámi žiadateľovi rozhodnutie o žiadosti o vrátenie dane **do štyroch mesiacov odo dňa prijatia žiadosti** s výnimkou, ak Daňový úrad Bratislava I žiada **dodatočné** informácie alebo, ak žiada **ďalšie dodatočné** informácie. Ak vzniknú odôvodnené pochybnosti o správnosti uplatňovaného nároku na vrátenie dane, Daňový úrad Bratislava I môže elektronickými prostriedkami v lehote štyroch mesiacov odo dňa prijatia žiadosti požiadať žiadateľa, príslušné orgány členského štátu, v ktorom má žiadateľ sídlo, miesto podnikania, prevádzkareň, bydlisko alebo v ktorom sa obvykle zdržiava, alebo inú osobu o dodatočné informácie. Daňový úrad Bratislava I môže **elektronickými prostriedkami** požiadať o tieto informácie **inú osobu** ako žiadateľa alebo príslušný orgán členského štátu, v ktorom má žiadateľ sídlo, miesto podnikania, prevádzkareň, bydlisko alebo v ktorom sa obvykle zdržiava, iba ak sú tieto prostriedky dostupné jej adresátovi. Pod **inou osobou je možné rozumieť** napr. slovenského dodávateľa, ktorý dodal tovar alebo službu žiadateľovi o vrátenie dane z iného členského štátu. **Inou osobou sa nerozumie** napr. miestne príslušný daňový úrad dodávateľa tovaru alebo služby.

Elektronický systém vrátenia dane umožňuje okrem prijímania **žiadostí o vrátenie dane** od žiadateľov z iných členských štátov aj prijímanie tzv. „**nových verzií**“ **žiadostí o vrátenie dane**. Podľa technickej špecifikácie vypracovanej Európskou Komisiou, nová verzia žiadosti sa vytvára vždy z poslednej existujúcej verzie žiadosti o vrátenie dane. V novej verzii žiadosti o vrátenie dane je možné v súlade s technickou špecifikáciou Európskej Komisie vykonávať len určité opravy, napr. nie je možné rušiť alebo pridávať ďalšie obchody, t.j. nákupy tovarov alebo služieb.

Podľa § 55d ods. 2 zákona o DPH, ak nie sú dodatočné informácie dostatočné, Daňový úrad Bratislava I môže požiadať o ďalšie dodatočné informácie.

S účinnosťou **od 1.1.2011** sa do § 55d ods. 2 zákona o DPH dopĺňa nová veta v nasledovnom znení: **Žiadosť o dodatočné informácie a žiadosť o ďalšie dodatočné informácie sa považujú za doručené dňom odoslania dátovej správy na elektronickú adresu** žiadateľa uvedenú v žiadosti o vrátenie dane, na elektronickú adresu príslušných orgánov členských štátov alebo elektronickú adresu iných osôb; na doručovanie sa **nevzťahuje** ustanovenie osobitného predpisu, ktorým je § 17a zákona o správe daní. Z doplneného ustanovenia zákona o DPH vyplýva, že s účinnosťou **od 1.1.2011** sa v zákone o DPH spresňuje deň, ktorý sa považuje za doručenie dátovej správy na elektronickú adresu, ak Daňový úrad Bratislava I **žiada dodatočné informácie alebo ďalšie dodatočné informácie** týkajúce sa žiadosti o vrátenie dane. Podľa zákona o DPH platného **do 31.12.2010** bol v zákone o DPH definovaný **len deň pre oznámenie, resp. doručenie rozhodnutia o vrátenie dane** žiadateľovi (v § 55d ods. 12 zákona o DPH). Definovanie dňa doručenia žiadosti o dodatočné informácie, resp. o ďalšie dodatočné informácie v zákone o DPH je dôležité z dôvodu, že od uvedeného dňa plynie lehota, v ktorej je požiadaná osoba povinná poskytnúť požadované informácie, ako aj následne lehota, v ktorej je Daňový úrad Bratislava I povinný vydať rozhodnutie, v prípade, ak požiadaná osoba požadované informácie neposkytne. Zároveň je v doplnenom ustanovení zákona o DPH **vylúčená** úprava podľa zákona o správe daní, ktorá v § 17a upravuje doručovanie elektronickými prostriedkami.

Dodatočnými informáciami a ďalšími dodatočnými informáciami sú aj originál alebo kópia faktúry alebo dovozného dokladu, ktoré sa týkajú uplatňovaného nároku na vrátenie dane, a to aj takých, v ktorých základ dane je nižší ako 1 000 eur, príp. 250 eur v prípade pohonných látok (§ 55d ods. 3 zákona o DPH).

Podľa § 55d ods. 4 zákona o DPH je **osoba**, od ktorej Daňový úrad Bratislava I žiada dodatočné informácie a ďalšie dodatočné informácie, povinná požadované informácie poskytnúť **do jedného mesiaca** odo dňa, kedy jej bola **požiadavka doručená**.

Ak Daňový úrad Bratislava I žiada dodatočné informácie, oznámi žiadateľovi rozhodnutie o žiadosti o vrátenie dane **do dvoch mesiacov od prijatia požadovaných informácií**, a ak nedostal požadované informácie, oznámi rozhodnutie **do dvoch mesiacov od uplynutia lehoty** podľa § 55d ods. 4 zákona o DPH. Ak dvojmesačná lehota na oznámenie rozhodnutia uplynie skôr ako uplynie šesť mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, Daňový úrad Bratislava I oznámi rozhodnutie **najneskôr do šiestich mesiacov** odo dňa prijatia žiadosti (§ 55b ods. 5 zákona o DPH).

Ak Daňový úrad Bratislava I žiada **ďalšie dodatočné informácie** oznámi žiadateľovi rozhodnutie o žiadosti o vrátenie dane **najneskôr do ôsmich mesiacov** odo dňa prijatia žiadosti (§ 55b ods. 6 zákona o DPH).

Na účely § 55d ods. 1, 5 a 6 zákona o DPH (t.j. oznámenie rozhodnutia v 4, 6 príp. 8-mesačnej lehote) sa rozhodnutie považuje **za oznámené dňom odoslania dátovej správy na elektronickú adresu uvedenú v žiadosti o vrátenie dane**. To znamená, že Daňový úrad Bratislava I oznámi rozhodnutie o žiadosti o vrátenie dane žiadateľovi na e-mailovú adresu uvedenú v žiadosti o vrátenie dane a týmto dňom začínajú plynúť ďalšie lehoty v zmysle zákona o DPH, napr. lehota na vrátenie dane žiadateľovi, na odvolanie.

Podľa § 55d ods. 7 zákona o DPH, ak Daňový úrad Bratislava I rozhodne o vrátení dane, **vráti daň najneskôr do desiatich pracovných dní od uplynutia lehoty na oznámenie rozhodnutia** o žiadosti o vrátenie dane podľa odsekov 1, 5 alebo 6.

Daňový úrad Bratislava I vráti daň (alebo jej časť) **na účet vedený v banke v tuzemsku alebo na základe žiadosti žiadateľa na účet vedený v zahraničnej banke** v inom členskom štáte. Pri vrátení dane na účet vedený v zahraničnej banke v inom členskom štáte sa od sumy dane odpočítajú bankové poplatky za prevod peňažných prostriedkov (§ 55d ods. 8 zákona o DPH). Ak žiadateľ požaduje vrátiť daň na účet vedený v zahraničnej banke a túto skutočnosť **vyznačí priamo v podanej žiadosti o vrátenie dane**, nie je potrebné, aby žiadateľ podával na Daňový úrad Bratislava I „osobitnú“ žiadosť o poukázanie sumy dane na účet vedený v zahraničnej banke. Daňový úrad Bratislava I akceptuje vyznačenie čísla účtu vedeného v zahraničnej banke, na ktorý majú byť vyplatené finančné prostriedky, na základe podanej žiadosti o vrátenie dane.

Príklad:

Žiadateľ o vrátenie dane z Rakúska zaslal prostredníctvom elektronického portálu vo svojom členskom štáte, t.j. Rakúsko, žiadosť o vrátenie dane za obdobie kalendárneho roka 2009 dňa 15.1.2010. Žiadosť bola prijatá Daňovým úradom Bratislava I dňa 30.1.2010. Daňový úrad Bratislava I požiadal po prijatí žiadosti o dodatočné informácie, týkajúce sa originálov faktúr v prípadoch, keď bol základ dane nižší, ako je uvedené § 55b ods. 5 zákona o DPH. Žiadosť o dodatočné informácie bola zaslaná žiadateľovi elektronicky dňa 15.2.2010. Žiadateľ je povinný v lehote do jedného mesiaca, t.j. do 15.3.2010 poskytnúť dodatočné informácie Daňovému úradu Bratislava I. Daňový úrad Bratislava I obdržal odpoveď na žiadosť o dodatočné informácie dňa 10.3.2010. Po prijatí dodatočných informácií by Daňový úrad Bratislava I mal rozhodnúť o žiadosti na vrátenie dane v lehote do dvoch mesiacov od prijatia požadovaných informácií. Keďže dvojmesačná lehota na oznámenie rozhodnutia uplynie skôr ako uplynie šesť mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, Daňový úrad Bratislava I oznámi rozhodnutie o žiadosti o vrátenie dane najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, t.j. do 30.7.2010 (§ 55d ods. 5 zákona o DPH, posledná časť vety). Daňový úrad Bratislava I daň vráti do 10 pracovných dní od uplynutia lehoty na oznámenie rozhodnutia. Ak žiadateľ neposkytne dodatočné informácie v zmysle zaslanej žiadosti o dodatočné informácie, Daňový úrad Bratislava I je v uvedenom prípade taktiež povinný rozhodnúť o žiadosti o vrátenie dane najneskôr do 30.7.2010, pretože dvojmesačná lehota na oznámenie rozhodnutia uplynie skôr ako uplynie šesť mesiacov odo dňa prijatia žiadosti.

Rozhodnutím o žiadosti o vrátenie dane Daňový úrad Bratislava I žiadateľovi buď prizná celú výšku žiadanej sumy dane (t.j. žiadosti sa vyhovuje), alebo prizná len časť žiadanej sumy dane (t.j. žiadosti sa čiastočne vyhovuje), príp. neprizná žiadnu sumu dane (t.j. žiadosti sa nevyhovuje). Podľa § 55d ods. 9 zákona o DPH v prípade, ak Daňový úrad Bratislava I **rozhodne** o žiadosti o vrátenie dane tak, že **zamieta žiadosť o vrátenie celej dane alebo časti dane**, rozhodnutie musí obsahovať **odôvodnenie**. Proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o vrátenie celej dane alebo časti dane sa môže žiadateľ **odvolať** spôsobom a v lehote podľa osobitného predpisu (t.j. podľa § 46 zákona o správe daní, teda písomne alebo ústne do zápisnice u správcu dane v lehote do 15 dní od doručenia rozhodnutia, proti ktorému odvolanie smeruje).

Podľa § 55d ods. 10 zákona o DPH, ak daň bola vrátená na základe **nepravdivých údajov** alebo sa vrátenie dane dosiahlo **podvodným spôsobom**, žiadateľ je povinný **zaplatiť** Daňovému úradu Bratislava I **neoprávnene vrátenú daň a pokutu** uloženú podľa § 35 ods. 1 písm. g) zákona o správe daní. Ak žiadateľ uloženú pokutu nezaplatí, Daňový úrad Bratislava I má právo odmietnuť ďalšie vrátenie dane až do výšky nezaplatennej pokuty.

Podľa § 55d ods. 11 zákona o DPH Daňový úrad Bratislava I **vráti daň** za obdobie kalendárneho roka, na ktoré sa žiadosť o vrátenie dane vzťahuje, **zníženú alebo zvýšenú o sumu, ktorá zodpovedá oprave dane** vykonanej podľa § 55c ods. 4 a 5 zákona o DPH. Ak sa **oprava dane vykoná podaním samostatného vyhlásenia** podľa § 55c ods. 5 zákona o DPH, Daňový úrad Bratislava I rozhodne o zvýšení alebo znížení dane na základe samostatného vyhlásenia o oprave dane.

V prípade, ak **Daňový úrad Bratislava I nevráti žiadateľovi daň** v lehote podľa § 55d ods. 7 zákona o DPH, **žiadateľ má nárok na úrok** vo výške ustanovenej podľa § 63 ods. 6 zákona o správe daní. Ustanovenie § 55e bolo do zákona o DPH transponované z článku 26 smernice Rady 2008/9/ES, podľa ktorého žiadateľ má od členského štátu vrátenia dane nárok na úrok zo sumy vrátenia dane, ktorá sa má žiadateľovi zaplatiť, ak sa daň vráti po poslednom dátume platby podľa článku 22 ods. 1 smernice Rady 2008/9/ES. Vychádzajúc zo znenia uvedeného v § 55e zákona o DPH v nadväznosti na ustanovenie § 63 ods. 6 zákona o správe daní, ak Daňový úrad Bratislava I nevrátil daň žiadateľovi v zákonom stanovenej lehote uvedenej v § 55d ods. 7 zákona o DPH, je **povinný** zaplatiť žiadateľovi úrok. Zákon o DPH a ani zákon o správe daní neustanovujú žiadateľovi povinnosť uplatniť si nárok na úrok podaním žiadosti. Z uvedeného vyplýva, že Daňový úrad Bratislava I v prípade zistenia, že daň bola žiadateľovi vrátená oneskorene, **vypočíta úrok podľa § 63 ods. 6 zákona o správe daní.**

Žiadateľ nemá nárok na úrok, ak nepredložil dodatočné informácie alebo ďalšie dodatočné informácie v lehote podľa § 55d ods. 4 zákona o DPH, alebo ak nepredložil kópiu faktúry alebo dovozného dokladu podľa § 55b ods. 5 zákona o DPH.

2. Podanie žiadosti o vrátenie dane v inom členskom štáte platiteľom dane

Ustanovenia § 55f až § 55g zákona o DPH sú určené pre **platiteľov dane**, ktorí majú sídlo, miesto podnikania alebo prevádzkareň v **Slovenskej republike** a majú nárok na vrátenie dane z kúpy tovarov a služieb v iných členských štátoch EÚ. Pravidlá, ktoré sa vzťahujú na platiteľov dane podávajúcich žiadosť o vrátenie dane v inom členskom štáte, sú obdobné pravidlám ustanoveným pre zahraničné osoby z iných členských štátov podávajúcich žiadosť o vrátenie dane v Slovenskej republike (§ 55a až § 55e zákona o DPH).

Podľa § 55f ods. 1 zákona o DPH **platiteľ dane registrovaný podľa § 4 alebo 4b** zákona o DPH uplatňuje nárok na vrátenie dane v členskom štáte, v ktorom mu boli dodané tovary a služby alebo do ktorého doviezol tovar, **podaním žiadosti o vrátenie dane elektronickými prostriedkami prostredníctvom elektronického portálu Daňového riaditeľstva Slovenskej republiky.**

Podľa § 55f ods. 2 zákona o DPH na **spôsob** podania žiadosti o vrátenie dane sa **nevzťahuje** osobitný predpis, ktorým je § 20 ods. 4, 8 a 10 zákona o správe daní. Uvedené ustanovenie teda vylučuje možnosť doručovania žiadostí o vrátenie dane na základe dohody uzavretej so správcom dane podľa § 20 ods. 8 zákona o správe daní. Predovšetkým z dôvodu zaručenia autenticity dokumentu a identifikácie autora, resp. odosielateľa **je nevyhnutné pri podávaní žiadosti o vrátenie dane použiť zaručený elektronický podpis (ďalej len „ZEP“)** ako bezpečnostný prvok, ktorý umožňuje rovnosť elektronického a papierového dokumentu. ZEP je možné získať od akreditovanej certifikačnej autority, ktorá má povolenie

vydané Národným bezpečnostným úradom SR. Zoznam certifikačných autorít je uvedený na stránke www.nbusr.sk.

Žiadosť o vrátenie dane môže platiť dane registrovaný podľa § 4 zákona o DPH podať, ak v členskom štáte, v ktorom žiada vrátenie dane, nemá sídlo, miesto podnikania, prevádzkareň, bydlisko alebo sa v ňom obvykle nezdržiava. Obdobne, ako pri žiadateľovi z iného členského štátu, aj platiť dane musí splniť podmienky, že za obdobie, za ktoré žiada vrátenie dane, bol platiťom dane a že nevykonával výlučne činnosti, pri ktorých nemôže odpočítať daň.

Príklad:

Platiť dane, vykonávajúci len oslobodené činnosti – finančné služby podľa § 39 zákona o DPH, nakúpil v Českej republike v roku 2009 tovar. Aj keď splnil podmienky, že v Českej republike nie je usadený a za obdobie, za ktoré by žiadal vrátenie dane, bol platiťom dane, nemá nárok na vrátenie dane, pretože v tuzemsku vykonával výlučne činnosti oslobodené od dane bez nároku na odpočítanie dane.

Vyplnenie a podanie žiadosti o vrátenie dane platiť dane realizuje cez internetovú stránku www.drsr.sk (**internetová stránka Portálu daňovej správy SR**). Aby platiť dane mohol podať žiadosť o vrátenie dane elektronickými prostriedkami prostredníctvom elektronického portálu Daňového riaditeľstva, musí byť autorizovaný na využívanie **Autorizovaných elektronických služieb** (ďalej len „AES“) poskytovaných daňovou správou. Aplikácia na podanie žiadosti o vrátenie dane je novou službou AES. Pre získanie **prístupu k AES** je potrebná:

- **registrácia** používateľa na elektronickom portáli pre vytvorenie prístupového konta používateľa do autorizovanej zóny portálu (t.j. vyplnenie registračného formulára používateľa) a
- **autorizácia** používateľa na miestne príslušnom daňovom úrade z dôvodu overenia oprávnenia registrovaného používateľa konať v mene daňového subjektu alebo za daňový subjekt pred správcom dane pri využívaní AES. V procese autorizácie ide o nastavenie prístupových práv k dátam konkrétneho daňového subjektu v daňovom informačnom systéme. Je potrebné sa autorizovať do role „Žiadateľ o vrátenie DPH“. Po nastavení prístupových práv v procese autorizácie získa platiť dane prístup k AES a cez výber role „Žiadateľ o vrátenie DPH“ vstúpi do aplikácie, ktorá umožňuje podať žiadosť o vrátenie dane.

V prípade, **ak platiť dane už je užívateľom AES**, napr. z dôvodu podávania súhrnných výkazov, je potrebné, aby sa autorizoval na podanie žiadosti o vrátenie dane – prístup cez rolu „Žiadateľ o vrátenie dane“. Osobitná registrácia na elektronickom portáli už nie je potrebná.

Podrobnejšie informácie o AES je možné nájsť na Portáli daňovej správy v časti Elektronická komunikácia:

- Podmienky využívania AES
- Používateľská príručka k AES

Po prihlásení sa cez overené prístupové práva na Portál daňovej správy môže platiť dane (resp. jeho zástupca) vyplniť „**globálnu žiadosť**“ o vrátenie dane. Globálna žiadosť znamená, že platiť dane v rámci jednej žiadosti môže vyplniť jednotlivé žiadosti do

príslušných členských krajín, v ktorých žiada o vrátenie dane. Okrem „globálnej žiadosti“, môže platiteľ dane podať aj „**národné žiadosti**“, čo znamená že platiteľ dane môže na elektronickom portáli samostatne vyplniť žiadosti do jednotlivých členských štátov EÚ. Teda je na rozhodnutí platiteľa dane, či uprednostní formu „globálnej žiadosti“ o vrátenie dane alebo podá samostatné „národné žiadosti“ do jednotlivých členských štátov EÚ. Elektronický portál Daňového riaditeľstva SR umožňuje rôzne varianty podania žiadostí, napr. jedna žiadosť bude zahŕňať údaje zasielané do Francúzska, druhá žiadosť údaje zasielané do Španielska, Portugalska a Belgicka, tretia žiadosť napr. údaje zasielané do Švédska a Dánska, atď.

Po vyplnení žiadosti o vrátenie dane na elektronickom portáli, je potrebné ju **uložiť** a podpísať **zaručeným elektronickým podpisom**. Ukončením procesu podpísania žiadosti o vrátenie dane zaručeným elektronickým podpisom je dokument automaticky odoslaný na elektronickú podateľňu Daňového riaditeľstva SR. Z elektronickej podateľne dostane platiteľ dane **potvrdenie o prijatí žiadosti**. Ak žiadosť o vrátenie dane nebude podpísaná ZEP, platiteľovi dane **nebude zaslané potvrdenie o prijatí žiadosti** na elektronickú podateľňu, ale mu bude oznámené, že jeho žiadosť bola elektronickou podateľňou zamietnutá (viď časť 2.4. tohto MP).

Aplikácia na podávanie žiadostí o vrátenie dane je dostupná **len v slovenskom jazyku**. K aplikácii na podanie žiadostí o vrátenie DPH z členských štátov EÚ (VAT Refund), Daňové riaditeľstvo SR, vypracovalo **Používateľskú príručku**, ktorá je zverejnená na internete daňovej správy v časti „Vrátenie DPH“.

Podľa § 55f ods. 1 zákona o DPH žiadosť o vrátenie dane sa podáva **najneskôr do 30. septembra kalendárneho roka, ktorý nasleduje po období**, za ktoré sa uplatňuje nárok na vrátenie dane. Z uvedeného vyplýva, že žiadosti o vrátenie dane sa vo všeobecnosti podávajú členskému štátu usadenia najneskôr do 30. septembra kalendárneho roka, ktorý nasleduje po období vrátenia dane (uvedené vyplýva aj z článku 15 ods. 1 smernice Rady 2008/9/ES). Z dôvodov uvedených v úvodnej ako aj v I. časti tohto metodického pokynu bola lehota na podanie žiadosti za obdobie roku 2009 **výnimočne predĺžená do 31. marca 2011**.

2.1 Žiadosť o vrátenie dane a jej náležitosti

„Na **obsah žiadosti** o vrátenie dane podanej **platiteľom dane** sa **primerane** vzťahuje § 55b ods. 2 až 4 zákona o DPH. Žiadosť o vrátenie dane sa **nepovažuje za podanú**, ak tieto údaje **neobsahuje**. Z uvedeného vyplýva, že tak ako prijatá žiadosť o vrátenie dane z iného ČŠ, tak aj žiadosť odosielaná do iného ČŠ **musí obsahovať základné náležitosti** uvedené v ustanoveniach § 55b ods. 2 až 4 zákona o DPH, **inak sa žiadosť o vrátenie dane nepovažuje za podanú** na elektronickom portáli Daňového riaditeľstva SR. Uvedená povinnosť vyplýva obdobne aj z článku 15 ods. 1 smernice Rady 2008/9/ES. Ide o nasledovné **povinné náležitosti žiadosti o vrátenie dane** (§ 55b ods. 2 zákona o DPH):

- a)** priezvisko a meno alebo názov platiteľa dane (žiadateľa o vrátenie dane) a adresu jeho sídla, miesta podnikania, prevádzkarne, bydliska alebo miesta, kde sa obvykle zdržiava,
- b)** elektronickú adresu platiteľa dane,
- c)** opis podnikateľskej činnosti platiteľa dane, pre ktorú tovar a služby nadobudol, uvedením zodpovedajúceho číselného kódu podľa osobitného predpisu, ktorým je Nariadenie Rady (EHS) č. 3037/90 z 9. októbra 1990 o štatistickej klasifikácii ekonomických činností

v Európskom spoločenstve (Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, kap. 2/zv. 4; Ú. v. ES L 293, 24.10.1990) v platnom znení

- d)** obdobie podľa § 55c ods. 1 zákona o DPH, na ktoré sa žiadosť o vrátenie dane vzťahuje,
- e)** vyhlásenie platiteľa dane, že spĺňa podmienku podľa § 55a ods. 2 písm. c) zákona o DPH, to znamená, že v období, za ktoré podáva žiadosť o vrátenie dane, nedodal tovar ani službu, ktoré sa považujú za dodané alebo poskytnuté v členskom štáte vrátenia dane s výnimkou dodaní uvedených v článku 3 písm. b) bodoch i) a ii) smernice Rady 2008/9/ES,
- f)** identifikačné číslo pre daň platiteľa dane pridelené v SR podľa § 4 alebo § 4b zákona o DPH,
- g)** údaje o bankovom účte platiteľa dane vrátane medzinárodného bankového čísla účtu (IBAN) a medzinárodného kódu banky (BIC).

Okrem náležitostí uvedených v § 55b ods. 2 zákona o DPH, žiadosť o vrátenie dane podaná platiteľom dane **musí obsahovať** v súlade s ustanovením § 55b ods. 3 zákona o DPH údaje **z každej faktúry o dodaní tovaru alebo služby** a z každého dovozného dokladu, z ktorých žiadateľ žiada vrátenie dane, a to:

- a)** priezvisko a meno alebo názov dodávateľa a adresu jeho sídla, miesta podnikania, prevádzkarne, bydliska alebo miesta, kde sa obvykle zdržiava,
- b)** identifikačné číslo pre daň dodávateľa alebo daňové registračné číslo dodávateľa pridelené členským štátom vrátenia dane okrem dovozu tovaru,
- c)** dátum vyhotovenia faktúry, číslo faktúry a dátum a číslo dovozného dokladu,
- d)** základ dane a sumu dane z pridanej hodnoty vyjadrenú v peňažnej mene členského štátu vrátenia dane,
- e)** výšku **odpočítateľnej dane** z pridanej hodnoty vypočítanú v súlade s článkom 5 a článkom 6 druhým pododsekom smernice Rady 2008/9/ES vyjadrenú v peňažnej mene členského štátu vrátenia dane (§ 55a ods. 3 a 4 zákona o DPH),
- f)** v prípade potreby **pomernú výšku odpočítateľnej dane** v súlade s článkom 6 smernice Rady 2008/9/ES vyjadrenú v **percentách** (§ 55a ods. 3 zákona o DPH). Aplikácia vrátenia dane v prípade vyplnenia príslušného percenta, ktoré zodpovedá koeficientu podľa § 50 zákona o DPH, následne automaticky vypočíta hodnotu pola „Odpočítateľná DPH“ ($Odpočítateľná\ DPH \leq DPH * Odpočítateľná\ časť\ v\ \% / 100$).
- g)** číselný kód podľa článku 9 smernice Rady 2008/9/ES (§ 55b ods. 4 zákona o DPH), ktorý prislúcha nadobudnutému tovaru a službe, a pri použití číselného kódu 10 druh nadobudnutého tovaru a služby.

Keďže žiadosť o vrátenie dane musí obsahovať **údaje z každej faktúry** o dodaní tovaru alebo služby a **z každého dovozného dokladu**, z ktorých žiada vrátenie dane, **nie je možné**, aby platiteľ dane pri zadávaní jednotlivých dokladov do žiadosti v aplikácii vrátenia dane sčítaval údaje napr. z viacerých dokladov vyhotovených jedným dodávateľom tovaru alebo služby. To znamená, že platiteľ dane aj v prípade viacerých dokladov vyhotovených tým istým dodávateľom v tom istom období vrátenia dane, je povinný zadávať pri vyplňaní žiadosti **každý doklad osobitne**, t.j. je potrebné zadávať každý doklad ako osobitný nákup. To isté sa vzťahuje aj na prípady, ak platiteľ dane zadáva do žiadosti o vrátenie dane okrem faktúr aj **dobropisy** (záporné položky). To znamená, že aj v prípade uvádzania dobropisov (ktoré sa tiež považujú za faktúru na účely zákona o DPH) v žiadosti o vrátenie dane v aplikácii vrátenia dane, je potrebné, aby platiteľ dane **osobitne** uvádzal údaje z **faktúry** za dodanie tovaru alebo služby a **osobitne** údaje z **dobropisu** (so znamienkom mínus). Aplikácia na podanie žiadosti o vrátenie dane **akceptuje zadávanie záporných hodnôt** do žiadosti o vrátenie dane.

Ak je vo faktúre za dodanie tovaru alebo služby uvedených **viac samostatných položiek** (teda viac druhov tovarov, príp. viac druhov služieb), ktoré **spadajú pod rôzne číselné kódy** (1-9), platiteľ dane uvádza pri vyplňaní žiadosti **všetky** k nim **prislúchajúce kódy**, a v prípade, ak to členský štát vrátenia dane vyžaduje, aj k nim **prislúchajúce sub-kódy**, ale len jeden (celkový) základ dane a k nemu prislúchajúcu výšku dane vyjadrenú v peňažnej mene členského štátu vrátenia dane. Aplikácia na podanie žiadosti o vrátenie dane umožňuje vybrať k jednému nákupu (jednej faktúre) viac kódov, príp. subkódov.

Ak si platiteľ dane uplatňuje pomernú výšku odpočítateľnej dane podľa § 49 ods. 4 zákona o DPH, uplatňuje si aj **pomernú sumu vrátenia dane v inom členskom štáte**, a to na základe **koeficientu** vypočítaného v zmysle § 50 zákona o DPH. V žiadosti o vrátenie dane platiteľ dane uvádza **výšku koeficientu v percentuálnej hodnote ku každej faktúre**, ktorá predstavuje nákup tovarov a služieb, ktoré platiteľ dane použije **na účely zdaňovaných transakcií s nárokom na odpočítanie dane a súčasne oslobodených transakcií bez nároku na odpočítanie dane**. Po prepočítaní **ročného** koeficientu podľa § 50 ods. 4 zákona o DPH, ak sa upraví pomerná výška odpočítateľnej dane, je platiteľ dane povinný **opraviť** sumu dane, o vrátenie ktorej žiadal, alebo sumu dane, ktorá sa mu už vrátila z iného členského štátu.

Príklad:

Platiteľ dane, ktorý sa zaoberá predajom farieb a lakov a zároveň poskytuje prenájom nehnuteľnosti oslobodený od dane, sa zúčastnil v Rakúsku v prvom polroku 2010 kurzu manažérskeho riadenia za cenu 2000 + 400 eur DPH. Platiteľ dane použije nakúpenú službu na riadenie a administratívu svojho celého podnikania, t.j. aj na predaj tovaru, aj na prenájom nehnuteľnosti.

Keďže platiteľ dane v tuzemsku vykonáva činnosti s nárokom na odpočítanie dane (predaj farieb a lakov) a činnosti oslobodené od dane bez nároku na odpočítanie (prenájom nehnuteľnosti), prijaté tovary a služby, ktoré použije na dodávky tovarov a služieb, pri ktorých môže odpočítať daň a súčasne na dodávky tovarov a služieb, pri ktorých nemôže odpočítať daň, prepočítava koeficientom, napr. 0,62. V prípade nákupu služby z Rakúska, ktorú platiteľ dane použije aj v súvislosti so zdaňovanými aj s oslobodenými transakciami, si platiteľ dane uvedie do žiadosti o vrátenie dane k faktúre za nákup služby pomernú výšku odpočítateľnej dane vyjadrenú v percentách 62 %, t.j. 248 eur.

Vzhľadom k tomu, že platiteľ dane používal pre uplatnenie pomerného odpočítania dane v priebehu roka 2010 koeficient podľa § 50 zákona o DPH, je po skončení roka 2010 povinný vypočítať ročný koeficient a tento použiť aj pre sumy žiadanej alebo vrátenej dane v iných členských štátoch.

Platiteľ dane oznámi výšku skutočného (ročného) koeficientu buď v podanej nasledujúcej žiadosti o vrátenie dane, alebo ak nebude žiadať o vrátenie dane v nasledujúcom roku, podaním samostatného vyhlásenia, ktoré sa týka len opravy dane, o vrátenie ktorej žiadal.

Platiteľ dane uvádza ku každému nákupu tovaru a služby v inom členskom štáte **číselný kód pre nadobudnutý tovar a služby**, ktoré boli transponované do **§ 55b ods. 4** zákona o DPH nasledovne:

- a) pohonná látka – číselný kód 1
- b) nájom dopravných prostriedkov – číselný kód 2
- c) výdavky týkajúce sa dopravných prostriedkov s výnimkou tých, ktoré súvisia s tovarom a službami podľa písmen a) a b) – číselný kód 3
- d) poplatky za užívanie ciest a diaľnic – číselný kód 4
- e) cestovné náklady týkajúce sa osobnej dopravy – číselný kód 5
- f) bytovacie služby – číselný kód 6

- g) jedlá, nápoje a reštauračné služby – číselný kód 7
- h) vstupné na veľtrhy a výstavy – číselný kód 8
- i) výdavky na luxusné predmety, pohostenie, zábavu a reprezentáciu – číselný kód 9
- j) iné tovary a služby ako sú uvedené v písmenách a) až i) – číselný kód 10. To znamená, že ak príslušný nákup (faktúru alebo dovozný doklad) nie je možné zaradiť ani do jedného z kódov 1-9, uvádza sa do kódu 10. V prípade **číselného kódu 10** je potrebné uviesť druh tovaru a služby vždy **v jazyku členského štátu vrátenia dane**.

Uvedené kódy sú harmonizované v rámci členských štátov EÚ a **povinnosť** žiadateľa o vrátenie dane (platiteľa dane) **uvádzať** v žiadosti o vrátenie dane vyššie uvedené číselné **kódy** (1-10) na označenie druhu nadobudnutého tovaru a služieb vplýva z článku 9 ods. 1 smernice Rady 2008/9/ES. Zároveň je v článku 9 ods. 2 uvedenej smernice uvedené, že **členský štát vrátenia dane môže požadovať, aby žiadateľ poskytol ďalšie informácie vo forme elektronických kódov v súvislosti s každým kódom uvedeným v článku 9 ods. 1**, pokiaľ sú tieto informácie nevyhnutné z dôvodu akýchkoľvek obmedzení práva na odpočítanie dane podľa smernice 2006/112/ES tak, ako sa uplatňuje v členskom štáte vrátenia dane, alebo pokiaľ sú nevyhnutné pre vykonávanie príslušnej výnimky, ktorá je udelená členskému štátu vrátenia dane podľa článkov 395 alebo 396 uvedenej smernice.

Subkódy, resp. bližšie určujúce kódy presnejšie špecifikujú tovary a služby, z ktorých si žiadateľ o vrátenie dane žiada vrátiť daň. To znamená, že členskému štátu vrátenia dane poskytujú podrobnejšie informácie o nadobudnutom tovare alebo službe, a tým aj uľahčujú posúdenie nároku na vrátenie dane podľa pravidiel platných v členskom štáte vrátenia dane. **Platiteľ dane pri vyplňaní žiadosti** o vrátenie dane na Portáli daňovej správy SR, pri zadávaní konkrétneho nákupu (dokladu), má možnosť pozrieť si **aktuálny prehľad kódov a subkódov, ktoré jednotlivé členské štáty vyžadujú** (súbor je možné nájsť kliknutím na názov „Zoznam kódov a subkódov“). Ohľadom **overenia správnosti zaradenia** konkrétneho nákupu pod kód, resp. subkód **je vhodné**, hlavne v prípade pochybností, **kontaktovať členský štát vrátenia dane**.

V zmysle článku 10 smernice Rady 2008/9/ES **môže** členský štát **vrátenia** dane požadovať od žiadateľa (platiteľa dane), aby **spolu so žiadosťou o vrátenie dane elektronicky predložil kópiu faktúry alebo dovozného dokladu**, ak je základ dane vo faktúre alebo dovoznom doklade alebo jeho ekvivalent v národnej mene 1 000 eur alebo viac. Ak sa faktúra týka pohonnej látky, stanovený prah je 250 eur alebo jeho ekvivalent v národnej mene. Z uvedeného vyplýva, že článok 10 smernice Rady 2008/9/ES dáva členskému štátu **možnosť voľby**, či ako štát vrátenia dane bude vyžadovať, aby žiadateľ o vrátenie dane spolu so žiadosťou elektronicky predkladal aj kópie dokladov podľa limitov uvedených v tomto článku. *Na základe uvedeného, čo sa týka povinnosti predkladania faktúr k žiadosti o vrátenie dane do iných členských štátov, je potrebné, aby sa platiteľ dane informoval v členskom štáte vrátenia dane.*

Ak by platiteľovi dane na základe stanovených limitov v článku 10 smernice 2008/9/ES vyplynula k žiadosti o vrátenie dane do konkrétneho členského štátu povinnosť priložiť viac faktúr, ktoré by mohli aj po kompresii presiahnuť objem 5 MB, **bolo z technických príčin členskými štátmi dohodnuté, že hraničný limit na objem zasielaných dát je 5 MB** na jeden členský štát na jedno obdobie. Ak teda celkový objem dát priložených k žiadosti presiahne po kompresii 5 MB, je možné, aby **platitelia dane prikladali k žiadosti o vrátenie dane len doklady do hraničného limitu 5 MB**. Po dohode členských štátov je možné k žiadosti prikladať len **faktúry s najvyššou sumou dane**, pričom ostatné doklady

budú doručené na žiadosť členského štátu vrátenia dane o dodatočné informácie v zmysle článku 20 smernice 2008/9/ES. Naskenované dokumenty je možné pridať k žiadosti o vrátenie dane vo formátoch JPEG, TIFF a PDF. Rovnako je povolený formát ZIP, ZIP-súbor však môže obsahovať len niektorý zo zoznamu povolených formátov.

2.2. Obdobie, za ktoré sa žiadosť o vrátenie dane podáva

Obdobie, za ktoré sa žiadosť o vrátenie dane podáva a transakcie, na ktoré sa žiadosť o vrátenie dane vzťahuje, sú upravené predovšetkým v článkoch 14, 16 a 17 smernice 2008/9/ES. Princiipiálne pre platiteľov dane podávajúcich žiadosť o vrátenie dane do iných členských štátov platia rovnaké pravidlá, ako platia pre zahraničné osoby z iných členských štátov podávajúcich žiadosť o vrátenie dane do Slovenskej republiky (obdobie a transakcie, čo sa týka žiadateľov z iných členských štátov podávajúcich žiadosť do SR, sú upravené v § 55c ods. 1 až 3 zákona o DPH).

Keďže, ako už bolo uvedené aj v časti týkajúcej sa vrátenia dane žiadateľom z iných členských štátov (časť „1.3.2 Obdobie, za ktoré sa žiadosť o vrátenie dane podáva“), znenie uvedené predovšetkým v článku 14 ods. 2 smernice 2008/9/ES (t.j. § 55c ods. 3 zákona o DPH) nie je jednoznačné a prístup jednotlivých členských štátov pri uplatňovaní článku 14 ods. 2 smernice 2008/9/ES je rôzny. Na základe týchto nejasností, niektoré členské štáty vracajú daň aj z faktúr vyhotovených v kalendárnych rokoch predchádzajúcich kalendárnemu roku, za ktoré sa žiadosť o vrátenie dane podáva, iné členské štáty (väčšina) článok 14 ods. 2 smernice 2008/9/ES vykladajú tak, že nepripúšťajú do žiadosti o vrátenie dane za príslušný kalendárny rok zahrnúť faktúry z predchádzajúcich kalendárnych rokov.

2.3. Zastupovanie platiteľa dane v procese podania žiadosti o vrátenie dane

V § 10 ods. 2 zákona o správe daní je ustanovené, že zástupca môže zastupovať súčasne len jeden daňový subjekt u jedného správcu dane s výnimkou, ak zástupcom je daňový poradca alebo advokát, alebo ak ide o spoločného zástupcu, alebo ak zástupca splnomocnený na doručovanie doručuje jednému správcovi dane za viacero daňových subjektov (platiteľov dane) písomnosťami elektronickými prostriedkami (§ 17a zákona o správe daní). To znamená, že v splnomocnení udelenom zástupcovi na zastupovanie pri podávaní žiadosti o vrátenie dane by malo byť uvedené, že zástupca je splnomocnený na doručovanie žiadostí o vrátenie dane elektronickými prostriedkami.

Ak platiteľ dane splnomocní zástupcu na „konanie“ o žiadosti o vrátenie dane, žiadosť vyplní za platiteľa dane zástupca. V prípade, že miestne príslušný správca dane v súvislosti s podanou žiadosťou o vrátenie dane požaduje ďalšie informácie, koná vo veci so zástupcom platiteľa dane (žadateľa o vrátenie dane).

2.4 Vyplnenie žiadosti na portáli Daňového riaditeľstva SR

Po vyplnení žiadosti na elektronickom portáli Daňového riaditeľstva SR a jej odoslání na elektronickú podateľňu Daňového riaditeľstva SR dostane platiteľ dane **potvrdenie z elektronickej podateľne o prijatí žiadosti** (§ 55g ods. 1 zákona o DPH). Ak ale po podaní žiadosti na elektronickú podateľňu systém vyhodnotí, že **zaručený elektronický podpis** (ďalej len „ZEP“) platiteľa dane nie je platný, platiteľovi dane (príp. zástupcovi) **nebude zaslané potvrdenie o prijatí žiadosti** na elektronickú podateľňu, ale mu bude oznámené, že jeho žiadosť bola elektronickou podateľňou zamietnutá.

Po prijatí žiadosti na elektronickú podateľňu, má Slovenská republika ako členský štát usadenia **15 dňovú lehotu** na skontrolovanie prijatej žiadosti od platiteľa dane (okrem iného, skontrolovanie jeho **vyhlásenia** uvedeného v žiadosti o vrátenie dane, o tom, že v období, za ktoré žiada vrátiť daň bol platiteľom dane a nevykonával výlučne činnosti, pri ktorých nie je možnosť odpočítania dane) a jej **zaslanie do členského štátu vrátenia dane**. 15-dňová lehota vyplýva z článku 34a nariadenia Rady (ES) č. 1798/2003 *účinného od 1.1.2010* a je záväzná pre všetky členské štáty EÚ. V tejto lehote je preverované, či platiteľ dane, ktorý žiada o vrátenie dane v inom členskom štáte, bol v období, za ktoré žiada vrátenie dane, platiteľom dane a či nevykonával výlučne činnosti, pri ktorých nemôže odpočítať daň (podmienky vyplývajúce z § 55g ods. 2 zákona o DPH). V prípade, ak sa zistí, že **sú splnené podmienky** na odoslanie žiadosti, Daňový úrad Bratislava I odošle elektronickými prostriedkami žiadosť do členského štátu vrátenia. Ak za obdobie, za ktoré platiteľ dane žiada o vrátenie dane, **nie sú splnené podmienky** na odoslanie žiadosti, Daňový úrad Bratislava I **neodošle** žiadosť o vrátenie dane do členského štátu vrátenia dane. Zároveň **oznami** platiteľovi dane elektronickými prostriedkami, že jeho žiadosť o vrátenie dane nebola odoslaná do členského štátu vrátenia dane (§ 55g ods. 2 zákona o DPH).

Ak žiadosť o vrátenie dane bola **odoslaná do členského štátu vrátenia dane**, následne členský štát vrátenia dane bezodkladne elektronickými prostriedkami oznámi priamo platiteľovi dane dátum prijatia žiadosti o vrátenie dane týmto členským štátom (článok 19 ods. 1 smernice Rady 2008/9/ES).

V súlade s článkom 13 smernice Rady 2008/9/ES (§ 55c ods. 4 zákona o DPH upravuje postup pri prijatých žiadostiach z iných členských štátov), ak žiadateľ - platiteľ dane **po podaní žiadosti o vrátenie dane** do iného členského štátu, v ktorej žiadal o vrátenie pomernej výšky dane, **upraví odpočítateľnú časť dane** podľa § 50 zákona o DPH, je **žiadateľ povinný opraviť sumu dane**, o ktorej vrátenie žiadal, alebo sumu dane, ktorá sa mu už vrátila.

Opravu podľa uvedeného článku vykoná žiadateľ **v žiadosti o vrátenie dane vzťahujúcej sa na obdobie kalendárneho roka, ktorý nasleduje po kalendárnom roku**, za ktorý žiadateľ žiadal vrátenie dane. V prípade, ak žiadateľ **za obdobie kalendárneho roka, ktorý nasleduje po kalendárnom roku**, za ktorý žiadal vrátenie dane, **nepodáva žiadosť** o vrátenie dane, **opravu dane** podľa vyššie uvedeného článku **vykoná v samostatnom vyhlásení** podanom prostredníctvom elektronického portálu Daňového riaditeľstva SR (§ 55c ods. 5 zákona o DPH upravuje postup pri prijatých žiadostiach z iných členských štátov). Z uvedeného vyplýva, že prípadnú opravu dane má platiteľ dane vykonať v žiadosti o vrátenie dane podanej za nasledujúce obdobie, a len ak žiadosť o vrátenie dane za nasledujúci kalendárny rok nepodáva, potom opravu dane má vykonať prostredníctvom samostatného vyhlásenia o oprave dane. Aplikácia na podanie žiadosti o vrátenie dane umožňuje vykonanie uvedenej opravy dane obidvomi spôsobmi.

Týmto metodickým pokynom sa **ruší** Metodický pokyn zverejnený v marci 2010 k vráteniu dane z pridanej hodnoty uplatnenej v cenách tovarov a služieb podľa ustanovení § 55a až § 55g zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov v znení dodatku č. 1 zo dňa 30.3.2010, ktorý **bol účinný do 31.12.2010**.

*Vypracoval: Daňové riaditeľstvo SR, Banská Bystrica
Odbor metodiky daní
Júl 2011*